

Aan Algemeen Bestuur
Van Erik de Vries
Kopie aan Dagelijks Bestuur
Datum 6 september 2018
Betreft Beeldvormend overleg over taakverdeling handhaving tussen gemeenten en Avri

INFORMATIENOTITIE

Inleiding

Avri geeft voor de deelnemende gemeenten uitvoering aan de zorgplicht voor het inzamelen en laten verwerken van huishoudelijk afval. Daarnaast is Avri verantwoordelijk voor het ontwikkelen van regionaal afvalstoffenbeleid, het handhaven van de afvalstoffenverordening en het verzorgen van voorlichting over afval. Dit voorstel focust op de handhavingstaken. De handhavingstaken van Avri vallen onder het begrip handhaving van 'overlast in de openbare ruimte'. Avri is niet belast met handhaving van regels op grond van het omgevingsrecht (Wabo). Die taak ligt bij de regionale milieudienst (ODR).

In 2008 heeft de Regio Rivierenland met toepassing van artikel 7 lid 1 van de GR Regio Rivierenland de verplichting tot handhaving inzake regels inzake het zich ontdoen van huishoudelijke afvalstoffen, overdragen aan Avri (bron: notie Inrichting handhaving Afvalstoffenverordening Regio Rivierenland, periode 2008-2011, 15 februari 2008).

De reden om dit onderwerp te agenderen in de vergadering van het algemeen bestuur is om de bewustwording van de taakverdeling en de consequenties daarvan naar een hoger niveau te brengen en eventueel de bestaande taakverdeling tussen Avri en gemeenten op het gebied van handhaving aan te passen, als dat wenselijk wordt geacht.

Actualiteit

De taakverdeling is om een aantal redenen actueel:

Vanuit het vakberaad is Avri gevraagd om bij een gemeente te handhaven op het misbruik van prullenbakken. Het komt voor dat inwoners (of bezoekers van een gebied) hun huishoudelijk restafval niet in de eigen afvalcontainer (aan huis of in de wijk) aanbieden, maar dit afval in een prullenbak voor straatafval stoppen. Waarschijnlijk met de bedoeling om kosten te ontwijken. Op basis van eerdergenoemde taakverdeling is handhaving op prullenbakken tot op heden een taak van de gemeente.

Het nieuwe afvalbeleid waartoe in 2017 is besloten en waarbij er een serviceprikkel is ingebouwd op restafval, leidt er toe dat er met ingang van 2019 bij 90% van de huishoudens geen restafval meer aan huis wordt opgehaald. Zij worden verplicht met ingang van 2019

hun restafval naar een ondergrondse container in de wijk weg te brengen. Bij de 10% (buitengebied) die de containers aan huis voor restafval behouden, gaat de inzamelfrequentie omlaag.

Het nieuwe afvalbeleid kan voor nieuw / meer ontwijkgedrag zorgen, zoals:

- Een toename van vervuiling van de grondstoffen (die aan huis en/of gratis worden ingezameld), zoals kunststof verpakkingen, gft en papier). Ook textielcontainers in de wijk kunnen extra vervuiling krijgen (gratis toegankelijk, 60 liter inworpopening). Deze handhavingstaak ligt bij Avri (ASV);
- Een toename van het aantal afvaldumpingen en zwerfafval. Deze handhavingstaak ligt bij gemeente (APV);
- Meer bijplaatsingen bij (ondergrondse) brengcontainers. Deze handhavingstaak ligt bij Avri (ASV);
- Meer huishoudelijk afval in prullenbakken in de openbare ruimte. Deze handhavingstaak ligt bij gemeente (APV);

En meer *discussie / agressie* voor medewerkers van oa.

- het KCC Avri, balie gemeenten
- de milieustraten van Avri,
- team Inzameling (chauffeur/beladers bij wijkinzameling) van Avri
- team Handhaving van gemeente / Avri.
- buitendienstmedewerkers van Avri / gemeenten.

Vanuit werkgeverschap is dit een taak voor Avri en gemeenten.

Om het bewustzijn van de huidige taakverdeling tussen gemeenten en Avri en de mogelijke gevolgen van het nieuwe beleid op overtredingen onder de aandacht te brengen, is in mei 2018 bij de leden van het vakberaad een overzicht van de taakverdeling onder de aandacht gebracht. Met het verzoek om aan te geven of er ambtelijk aanleiding wordt gezien om de bestaande taakverdeling te wijzigen per 2019.

Het beeldvormend AB-overleg van 6 september is uitgeroepen om het bewustzijn en de gevolgen ook *bestuurlijk* onder de aandacht te brengen en dit in een beeldvorming AB-overleg te bespreken.

Taakverdeling Avri / gemeenten

In de praktijk is er een taakverdeling ontstaan tussen gemeenten en Avri op het gebied van handhaving. Avri focust zich daarbij in de openbare ruimte op het correct aanbieden van het huishoudelijk afval bij inzamelroutes en bij brengvoorzieningen. De hierbij niet correct aangeboden afvalstoffen worden zogenaamde 'bijplaatsingen' genoemd en deze bevinden zich in de directe omgeving van een afvalcontainer. Deze dienstverlening van Avri valt onder het basispakket. De te handhaven taken zijn opgenomen in de afvalstoffenverordening Avri.

Afval dat niet direct rondom een ter inzameling aangeboden minicontainer of een (ondergrondse) verzamelcontainer wordt aangeboden, wordt binnen Avri-gebied beschouwd als een 'afvaldumping', respectievelijk 'zwerfafval' in de openbare ruimte. Bij dat laatste is veelal geen sprake van huishoudelijk afval maar van straatafval (zoals weggeworpen flyers,

verpakkingen van eten en drinken dat onderweg genuttigd is). Het aanpakken van afvaldumpingen en zwerfafval is door de tijd heen een taak van gemeenten geweest. Dit geldt ook voor toezicht op afval van horeca waar eten en drinken voor consumptie te plekke wordt verkocht en toezicht op vervuiling van de openbare weg door laden, lossen en andere werkzaamheden.

De taakverdeling is ook af te leiden uit de inhoud van de afvalstoffenverordening Avri. De artikelen uit de VNG (model) afvalstoffenverordening die gaan over zwerfafval, afvaldumpingen, horeca-afval en vervuiling van de openbare weg bij diverse werkzaamheden zijn niet in de voorgaande edities van de afvalstoffenverordening Avri opgenomen. De gemeenten hebben deze onderdelen dan in hun Algemeen Plaatselijke Verordening staan. De taken kunnen dan door het afsluiten van een pluspakket bij Avri als handhavingstaak (op de APV) worden belegd. Of gemeenten doen het zelf.

Reacties vanuit het vakberaad op de consultatie:

De reacties van het vakberaad op de wenselijkheid tot herijking van de handhavingstaakverdeling zijn t/m 6 juni 2018 verzameld in de vorm van een matrix bestaande uit de kolommen 'overtreding', 'verantwoordelijk in 2018', 'verantwoordelijk per 2019'. Zij konden daarbij aangeven of zij een taakverschuiving per 2019 richting Avri of gemeenten wenselijk achtten.

Binnen de bestaande taakverdeling is er geen verzoek ontvangen om een handhavingstaak *van Avri naar de gemeente* over te brengen (werd ook niet verwacht). Van de taken die nu bij de gemeenten liggen zijn er 4 soorten reacties gekomen:

- a. Gemeentelijke taak blijft bij onze gemeente;
- b. Gemeentelijk taak ligt op basis van een pluspakket al bij Avri (Tiel);
- c. Gemeentelijke taak zou op basis van een pluspakket bij Avri moeten kunnen worden belegd.
- d. Gemeentelijke taak hoort bij Avri (Culemborg over misbruik prullenbakken, Maasdriel over afvaldumpingen, Buren over alle onderwerpen uit de matrix).

In de bijlage is een totaaloverzicht opgenomen van de ontvangen reacties op matrix.

De conclusie uit de ambtelijke consultatie is dat er vakberaad-breed geen aanleiding wordt gezien voor een taakverschuiving richting Avri waarvoor het noodzakelijk is om de Afvalstoffenverordening Avri voor 2019 aan te passen. Er is wel bij meerdere gemeenten behoefte aan de mogelijkheid om met Avri een pluspakket op de (APV)-taken te kunnen afsluiten als de situatie daar aanleiding toe geeft.

De wens (zie punt d.) van Culemborg, Maasdriel en Buren kan worden ingewilligd door het aanbieden van APV-handhaving in de vorm van een pluspakket. Die oplossing is niet de ambtelijke wens van die twee gemeenten. Zij willen deze handhaving onderdeel laten zijn van het basispakket.

Bij de ambtelijke inventarisering is overigens alleen *het principe* van de taakverdeling aan de orde geweest. De gevolgen oa. in de vorm van capaciteit, geld, de noodzaak tot aanpassing van de afvalstoffenverordening en prioritering bij de uitvoering van handhaving zijn buiten

beschouwing gebleven. Die exercitie over de gevolgen wordt uitgevoerd als de bestuurlijke bespreking daar aanleiding voor geeft.

Inwonerperspectief

Hiervoor is aangegeven hoe de bestaande taakverdeling (t/m 2018) tussen gemeenten en Avri tot stand is gekomen. Van belang is echter ook mee te nemen hoe deze taakverdeling in de praktijk uitwerkt. En dan met name vanuit het perspectief van de inwoner. De huidige taakverdeling vindt men mogelijk niet logisch: Er wordt niet integraal / efficiënt gewerkt door de gemeenten / Avri op meldingen van inwoners. Met name team Handhaving en het KCC ontvangen deze signalen:

- De contactcenters van Avri en gemeentelijke balies wijzen de inwoner over afval telefonisch door naar elkaar omdat zij 'er niet over gaan' binnen de afgesproken taakverdeling. Ook zijn er bijvoorbeeld werkafspraken tussen het KCC van Avri en KCC Tiel over wie welk soort meldingen opvangt en is er niet sprake van één aanspreekpunt. De bewoner zal begrijpelijkerwijs het beeld hebben: afval = afval en de verdeling niet begrijpen;
- Avri (team Inzameling, team Handhaving) laat op basis van de afspraken afvaldumpingen, zwerfafval en huishoudelijk afval in/bij prullenbakken liggen in de openbare ruimte. En de gemeentelijke buitendienst / handhavers lopen voorbij aan bijplaatsingen rond afvalcontainers (situatie inzet Avri verschilt per afgesloten dienstenpakket);
- Avri (team Inzameling, team Handhaving) en de gemeenten (Buitendienst, Handhaving) komen ieder apart in de wijk om het afvalprobleem te onderzoeken (op zoek naar de overtreder) en/of het afvalprobleem op te lossen (afvoeren). Het kan ook zijn dat de gemeente eerst komt om het afval te constateren en dan Avri belt met het verzoek het te komen ophalen. (situatie inzet Avri verschilt per afgesloten dienstenpakket).

Er is in het belang van de inwoners voor behoefte aan een eenduidige afspraak om de meldingen op te vangen. Dit kan door met frontoffices (KCC, balies Avri en gemeenten) af te spreken dat inwoners met een melding niet langer naar een andere partij (Avri / gemeenten) worden doorverwezen (en dus opnieuw moeten bellen of mailen) maar door de ontvangende partij altijd telefonisch worden doorverbonden, of - in geval van een e-mail - de melding ter overname wordt doorgezeten naar de verantwoordelijke partij.

Voor gemeenten en Avri betekent dit dan een aanpassing van bestaande routines, werkprocessen en -afspraken.

Bijlage

Matrix ambtelijke reacties vakberaadsliden op taakverdeling handhaving